

O B S A H.

A) ČÁST TEKSTOVÁ.

I. UMĚLECKÁ VÝCHOVA	str. 1
II. KRESLENÍ DOMA A V PŘÍRODĚ	" 23
III. KRESLENÍ HLAVY A TĚLA LIDSKÉHO DLE MODELU	" 35
IV. MALOVÁNÍ. O BARVÁCH A POJIDLECH	" 45
<i>O zřáze moderních obrazů. Úvodem.</i>	" 47
<i>O barvách s fyzické stránky</i>	" 51
Světlo a barva. Lom a odraz světla.	" 53
Optické míchání barev	" 59
<i>O barvách s chemické stránky</i>	" 67
Materialie anorganické. A) Barvy zemité	" 69
B) Kovy	" 70
Organická barviva (laky a barviva umělá, t. zv. anilinová a ostatní organická barviva)	" 76
O barvách jedovatých	" 80
<i>Jednotlivé barvy</i>	" 83
A) Bílé (kremžská, stálá, zinková)	" 85
B) Žluté (kadmiová, neapolská, chromová, zinková, žlutý ultramarin, strontnatá, antimonová, niklová, indická, Merkurova, uranová, žluté olovené barvy, jodové olovo, arsenové žluté barvy)	" 87
C) Červené (železité, rudka a bolus, anglická, andělská, umělá železitá, cinobr, antimonový cinobr, minium, kobaltová, chromová)	" 91
D) Modré (železo-cyanové, indigo, horská, kobaltové, ultra- mariny, měděné)	" 93
E) Zelené (zelená zem, zelené obsahující měď, horská zeleň, vápenná a t. zv. patentní, Kasselmannova, Elsnerova, Kuhlmannova, bórová měděná, měděnky, chromové, zelený cinobr, krycí zeleň	" 96
F) Hnědé (umbra, pálená umbra, van Dyckova, kaselská, kolínská, bister, florentinská, sepia, asfalt)	" 100

<i>Pojidla</i>	str.	105
Lněný olej	„	110
Makový, ořechový a konopný olej	„	111
Ředidla — aetherické oleje (terpentýn, levandulový olej, petrolej)	„	111
Měkké a tvrdé, zkamenělé pryskyřice (mastix, měkké kopály, jantar, zanzibarský kopál, šelak a sandarak)	„	115
V. <i>MALÍŘSKÉ TECHNIKY</i>	„	119
<i>Olejomalba</i>		
Vynález bratři van Eycků	„	121
Technika	„	126
Mytí štětců	„	135
Konečné firnisování	„	136
Malířovy pomůcky a krajinářská výzbroj	„	137
<i>Tempera</i>	„	145
Vodová tempera	„	149
Malba caseinem	„	151
Vaječná tempera (olejová tempera)	„	152
<i>Akvarel</i>	„	157
Materiál (papír, barvy, štětce)	„	162
Technika akvarelová	„	170
<i>Gouache</i>	„	179
<i>Pastel</i>	„	183
<i>Mosaika</i>	„	193
VI. <i>POMOCNÉ VĚDY</i>	„	215
<i>Perspektiva</i>	„	217
Z historie perspektivy	„	223
Katechismus	„	227
<i>Plastická anatomie</i>	„	243
Kostra (lebka, páteř, žebra, kosti končetin). Svalstvo. Kůže	„	247
Nauka o proporcích lidského těla	„	257
<i>O slozích a umění</i>	„	261
Přehled slohů. Egypt, Babylon, Troja, Židé, Asyrská říše, Řecko, Itálie, katakomby, starokřesťanské basiliky, byzantské umění, sloh románský, gotický, renaissance, barok, klasicismus, biedermeier.	„	265
Dějinný vývoj slohů	„	277

<i>Historie nejstarších malířských technik</i>	str. 341
<i>Komposice. Jak povstává obraz.</i>	„ 351
Komposice, linie, forma	„ 353
Jak povstává obraz	„ 357
VII. <i>RESTAUROVÁNÍ STARÝCH OBRAZŮ</i>	„ 365
Před restaurací. Odprýskávající povrch obrazový. Obrazy na plátně. Poškozené prkénko a jiné podklady. Čištění obrazů. Ošetření nečistého a kalného firnisu. Regenerování. Odstranění firnisu	„ 370
VIII. <i>TECHNICKÉ A MECHANICKÉ POMŮCKY</i>	„ 385
Fotografie. Zvětšovací přístroj. Perspektograf	„ 387
IX. <i>GRAFIKA</i>	„ 391
<i>Dřevoryt</i>	„ 394
Materiál a provádění (dřevo, nástroje, dřevoryt, rytí, papír, tisk)	„ 398
<i>Řezba do linolea</i>	„ 407
<i>Litografie</i>	„ 409
Litografický kámen	„ 416
Příprava kamene (Broušení. Zrnění. Leštění. Pomůcky k přípravě a leptání kamene)	„ 417
Tuš, křída, inkoust, barva přetisková	„ 424
O provádění kamenokresby (Tuš, štětce a železo ke skoblení na zrněném papíře. Lavírování tuší na kámen. Akvatinta na kameni. Skoblení na asfaltu. Leptání a tisk. Leptání jehlou na kameni. Přetisky originálních kreseb z papíru na kámen. Leptání přetiskového papíru, jež lze koupiti. Kresby na nepřipraveném papíře. Tisk z kovových desek. O leptání na kameni)	„ 426
<i>Lept</i>	„ 433
Suchá jehla. Úprava desky. Leptání. Vernis mou. Akvatinta. Mezzotinto	„ 435
X. <i>SLOVNÍČEK UKAZATEL</i>	„ 441
Rejstřík jmen a uměleckých skupin	„ 443
Rejstřík věcný	„ 495

SEZNAM VYOBRAZENÍ V TEKSTU.

<p>Č. 1. Měření visovátkem . . . str. 24 „ 2. Grafický obrazec visování „ 24 „ 3. Držení ugle „ 24 „ 4. Persp. pohled do místnosti „ 25 „ 5. Typické chyby začáteč- níků „ 25 „ 6. Několik knížek „ 25 „ 7. Úhly dopadajících papr- sků při práci „ 37 „ 8. Lom slunečního světla hra- nolem „ 54 „ 9. Spojení rozloženého svět- la čočkou „ 54 „ 10. Jednotlivý barevný papr- sek dále se neláme „ 54 „ 11. Lom světla ve vodě „ 55 „ 12. Lom a odraz světla „ 55 „ 13. Úkaz lomu světla „ 55 „ 14. Jiný úkaz lomu světla „ 55 „ 15. Odraz světla „ 56 „ 16. Barevný koutoč dle Brü- cka „ 61 B. č. Studie borovice (kresba tužkou) „ 66 B. č. Studie tužkou k pastelu „Večer“ (tab. XXIX.) „ 75 Č. 17. Olše. (Kresba tužkou) „ 104 „ 18. Štětce štětinové ploché „ 139 „ 19. Štětce ploché špičaté „ 139 „ 20. Malířský stojan „ 140 „ 21. Polní malířský stojan „ 141 „ 22. Polní stolička „ 141 „ 23. Krajinářský slunečník „ 141 „ 24. Malířská skříňka otevřená „ 142 „ 25. Malířská skříňka zavřená „ 142 „ 26. Rámeček k hledání motivů „ 142 B. č. Koukol. (Pastel) „ 143 Č. 27. Studie. (Kresba tužkou) „ 155 „ 28. Plochý štětec hrotitý k akvarelu „ 168 „ 29. Dachau. (Pastel) „ 169</p>	<p>Č. 30. Na Labi (tužka) . . . str. 177 „ 31. Polabí. (Pastel) „ 192 „ 32. V dachauských lukách. (Pastel) „ 214 „ 33. Průmět předmětu na ploše obrazové „ 217 „ 34. Vidění „ 219 „ 35. Profil (starý Egypt) „ 225 „ 36. Zorný úhel „ 227 „ 37. Zorný úhel při změně hle- diska „ 228 „ 38. Největší rozměr předmětu udává odstup „ 228 „ 39. Vzdálenost při zřetelném norm. vidění „ 230 „ 40. Odhadování úhlů kolmicí „ 231 „ 41. Odhadování úhlů vodo- rovnou „ 231 „ 42. Perspektivní dělení „ 237 „ 43. Chudý kraj. (Pastel) „ 242 „ 44. Motiv z Dachau. (Pastel) „ 256 „ 45. Vila d'Este. (Lept) „ 260 „ 46. Skizza tužkou „ 264 „ 47. Starý park. (Olej) „ 350 „ 48. Dlátka k zvedání hřebíčků „ 372 „ 49. Kolmé zářezy do starého plátna „ 372 „ 50. Napínací kleště „ 372 „ 51. Průřez regenerovací skříňkou „ 381 „ 52. Náhrada regenerovací skříňky „ 381 „ 53. Nástroje xylografické „ 399 „ 54. Z okolí Brandýsa n. Lab. (Tužka) „ 407 „ 55. Starý park. (Olej) „ 415 „ 56. Ze starého parku. (Olej) „ 432 „ 57. Mlýn na Nežárce. Foto- grafie k obrazu téhož mo- tivu jako na tab. LVII. „ 439 „ 58. Polabí. (Lept) „ 440</p>
---	---

B) ČÁST OBRAZOVÁ.

<p>I. Atelierová zátíší.
 IIab. Atelierová zátíší.
 III. Atelierové zátíší.
 IV. Postup kresby stromu.
 V. Charakteristické tvary stromů.
 VI. Kostry stromů.
 VII. Borovice. (Studie tužkou).
 VIII. Modřín (Studie tužkou).
 IX. Smrk. (Studie tužkou).
 X. Studie perem.
 XI. Studie lesní (perem).
 XII. Studie lesní (perem).
 XIII. Buk. (Studie tužkou).
 XIV. Studie větvíky březové.
 XVab. Kostry stromů. Břízy. Doubek.
 XVIa. Kostry stromů. Duby.
 XVIIb. Větvoří borovice.
 XVII. Všeobecná příbuznost tvaru listu, útvaru větvíky neb jednotlivých detailů k celkovému tvaru stromu. Č. 1. Dub. Č. 2. Lípa. Č. 3. Jasan. Č. 4. Bříza. Č. 5. Smrček.
 XVIII. Č. 1. Borovice. - Č. 2. Modřín. - Č. 3. Smrček.
 XIX. Princip vybudování masstromových a jich příbuznost s mraky.
 XX. Princip vzrůstu a rozvětvení stromů.
 XXI. Princip vybudování listnatých partií.
 XXII. Paprskovitě, opakující se linie a formy.
 XXIII. Dub.
 XXIV. Smrkový les vyvrácený. Motiv z Rudohoří. (Kresba tužkou).
 XXV. Chaloupka v lese. Motiv z Podkarpatské Rusi. (Kres. tužkou).
 XXVI. Krkonošské boudy. (Tužka).
 XXVII. Z Naga. (Skizy tužkou).
 XXVIII. Vrby na podzim. (Pastel).</p> | <p>XXIX. Večer. (Pastel).
 XXX. Topoly. (Pastel).
 XXXI. Borovice. (Skizza tužkou).
 XXXII. Rašící dub. (Kresba tužkou).
 XXXIII. Vrba. (Kresba tužkou).
 XXXIV. Rašící lípa. (Kresba tužkou).
 XXXV. Skála. Motiv z jižních Tyrol. (Ze skizzáku).
 XXXVI. Statek v jižních Tyrolích. (Ze skizzáku).
 XXXVII. Venkovský dvorek. (Kresba tužkou).
 XXXVIII. Zákoutí v rybářské vsi Torbole na Gardském jezeře. (Tužka).
 XXXIX. —XL. Ořech. (Stud. tužkou).
 XLI. Javor. (Studie tužkou).
 XLII. Dvorek tyrol. statku. (Tužka)
 XLIII. Mlýn v jižních Tyrolích. (Ze skizzáku. Tužka).
 XLIV. Sv. Peterský hřbitov v Solnohradě. (Ze skizzáku. Tužka).
 XLV. Olše. (Studie tužkou).
 XLVI. Dub. (Studie tužkou).
 XLVII. Dub. (Studie tužkou).
 XLVIII. Krkonošské chaty. (Tužka).
 XLIX. Krkonošská chata. (Tužka).
 L. Meditace Bílá Hora. (Olej).
 LI. a Skizza uhlem k obr. č. XXX.
 b Skizza uhlem k obr. č. L.
 LII. Duby. (Olej).
 LIII. Skizza uhlem k obr. č. LII.
 LIV. 1.—9. Komposice.
 LV. 1.—4. „
 LVI. 1.—3. „
 LVII. Mlýn na Nežárce. (Olej).
 LVIII. Různě zpracovaný týž motiv: Z Polabí. Podzim. (Lept).
 LIX. Z Polabí. Týž motiv v zimě. (Lept).
 LX. Jaro. (Pastel).</p> |
|---|--|

BAREVNÉ PŘÍLOHY.

Č. I.—II.	Akvarel. — Znáznornění postupu práce při akvarelování.	Č. XIIabc.	Jarní motiv. — Klid v lese. — Léto na Labi.
„ III.	Akvarel. — Dub.	„ XIII.	Komposice. — Motiv z Českomoravské vysočiny.
„ IV.	Akvarel. — Slováček.	„ XIV.	Komposice. — Cesta lukami.
„ Vabc.)	Komposice. — Různé upotřebení téhož motivu.	„ XV.	„ — Bez cíle.
„ VIabc.)	Komposice. — Klid.	„ XVIabc.	„ — Týž motiv v různém zabarvení.
„ VII.	„ — Za bouře.	„ XVII.	Údolí Železné Rudy na Šumavě. (Olej).
„ VIII.	„ — Za bouře.	„ XVIII.	Pomocná tabulka k míchání barev.
„ IX.	„ — Černé jezero na Šumavě.		
„ X.	Komposice. — Labská rovina.		
„ XIabc.	Komposice. — Motivy z polabských luk.		

PŘÍLOHY TIŠTĚNÉ Z HLOUBKY.

Jaro v Polabí. (Olej.)

Portret autorův. (Fotografie.)

PERSPEKTIVNÍ TABULKY.

I.	Jak vidíme.	XVI.	Pohled do klenutého sloupořadí. Zátíší z oblých předmětů.
II.	Výše horizontu při různé výši oka.	XVII.	Perspektivní sbíhání.
III.	Přímky v prostoru.	XVIII.	Perspektivní zkracování.
IV.	Body v prostoru.	XIX.	Typická tělesa — základem předmětů.
V.	Perspektivní pojmy: přímka, úhel, rovina.	XX.	Polohy vodorovné a kolmé. Zátíší z rovných ploch. Průčelný pohled do síně.
VI.-IX.	K nauce o stínu.	XXI.	Příklady geometr. těles na skuteč. předmětech a jich konstrukce.
X.-XI.	Klamy optické.	XXII. — XXIV.	Nauka o odrazu a zrcadlení.
XII.	Stanovení horizontu.		
XIII.	Zkracování kružnice.		
XIV.	Konstrukce klenutého stropu.		
XV.	Pohled průčelný do síně.		

ANATOMICKÉ TABULKY.

I.)	Různé tvary lebek.	V.	Kostra hlavy se strany.
II.)	Kostra hlavy zřepředu.	VI.	Svalstvo hlavy se strany.
III.	Svalstvo hlavy zřepředu.	VII.)	Kostra a svaly krční.
IV.		VIII.)	

- IX. Krk a svaly krční.
 X. }
 XI. } Kostra paže.
 XII. }
 XIII. } Svalstvo paže.
 XIV. } Svalstvo paže (se strany) a
 XV. } kostra paže (se strany).
 XVI. } Kostra ruky a
 XVII. } svalstvo ruky.
 XVIII. } Svalstvo paže zezadu a
 XIX. } svalstvo paže zepředu.
 XX. } Kostra nohy zepředu a
 XXI. } kostra nohy se strany vnější.
 XXII. } Svalstvo nohy zepředu a
 XXIII. } svalstvo nohy se strany vnější.
 XXIV. } Kostra nohy zezadu a
 XXV. } kostra nohy se strany vnitřní.
 XXVI. } Svalstvo nohy zezadu a
 XXVII. } svalstvo nohy se strany vnitřní.

- XXVIII. Kostra muže zepředu.
 XXIX. Kostra muže zezadu.
 XXX. Kostra ženy zepředu.
 XXXI. Svaly trupu zepředu.
 XXXII. Svaly trupu zezadu.
 XXXIII. }
 XXXIV. } Kostra a tělo ženské zepředu.
 XXXV. }
 XXXVI. } Kostra a tělo ženské zezadu.
 XXXVII. } Č. 1. Znárodnění v přímých
 liniích. Čís. 2., 3. Úplně
 vzrostlý muž, 8 hlav výšky,
 pohled se strany (tělo lid-
 ské a jeho kostra).
 XXXVIII. Č. 1. Oko. Č. 2. Svaly očni-
 cové. Č. 3. Svaly a kostra
 nosu.
 XXXIX. Různé tvary ucha.